

*Радьо Людмила Несторівна,
кандидат філологічних наук, заступник директора з
навчально-методичної роботи НВК «Великобірківська
ЗОШ I-III ст.-гімназія ім. Степана Балея»
Тернопільського району*

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СЕРВІСУ LEARNINGAPPS НА ПІДСУМКОВОМУ ЕТАПІ УРОКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Під кінець другого десятиліття XXI століття вчитель вже не задумується над питанням, чи варто впроваджувати в структуру уроку елементи інформаційно-комунікаційних технологій. Учитель сучасної школи замислюється як над ефективністю навчально-виховного процесу в цілому, так і над ефективністю конкретного уроку чи окремої форми роботи. Урок можна вважати ефективним не лише тоді, коли учні добре засвоїли матеріал і можуть його відтворити, а тоді, коли вони оперують здобутими знаннями, вміють їх втілити в практичну діяльність, тобто застосувати. Сучасна освіта базується на формуванні в учнів навичок саморозвитку та самоосвіти, співпраці, творчого і критичного мислення, самостійності, відповідальності, використання знань і моделей поведінки реальному житті, рефлексії та самооцінки. Все це вимагає від учителя впровадження нових педагогічних технологій. Сьогодні зауважуємо своєрідне злиття таких понять, як «інформація» та «знання».

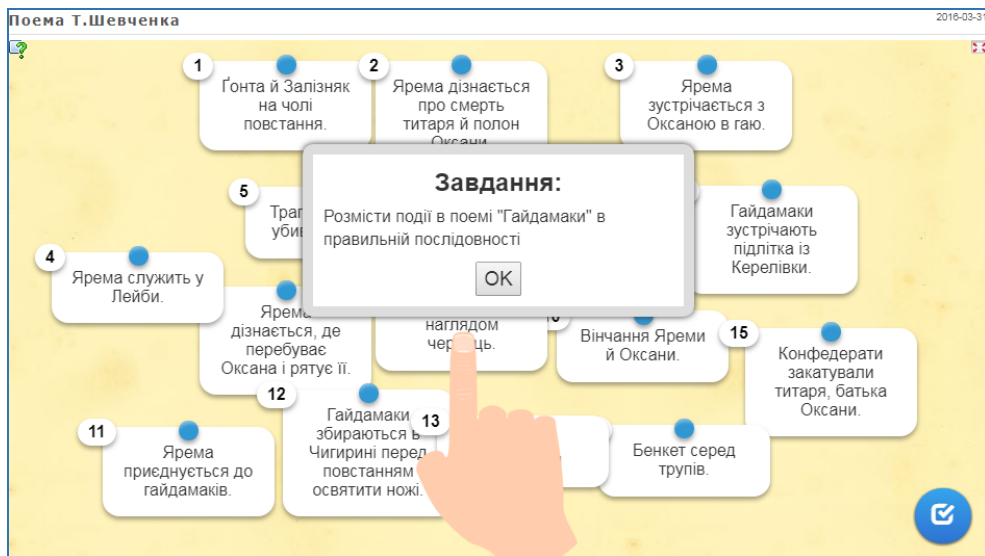
В умовах інформатизації освіти величезне значення приділяється інформаційно-комунікативній компетентності спеціалістів у всіх життєвих сферах. Світова практика підтверджує можливість покращення освіти на основі використання методів і засобів інформаційних комп'ютерних технологій [6, с. 139].

Як відомо, навчально-виховний процес у сучасній школі є початковим етапом входження особи до інформаційного середовища. У Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти серед інших ключових компетентностей учня виокремлено інформаційно-комунікаційну. Саме тому, на думку вчених, використання зараз доступних веб-технологій рівня 2.0 є просто необхідним. Модернізація навчального процесу потребує переходу від пасивних лекційних способів отримання учнями певного обсягу навчального матеріалу до активних форм занять, організації самостійної діяльності учнів, адже саме діяльнісний підхід сприятиме формуванню професійних якостей успішних громадян інформаційного суспільства. Щоб досягти цієї мети, вчителю варто систематично й продумано користуватися новими засобами навчання, які засновані на використанні соціальних сервісів технології Web 2.0. [3, с. 39].

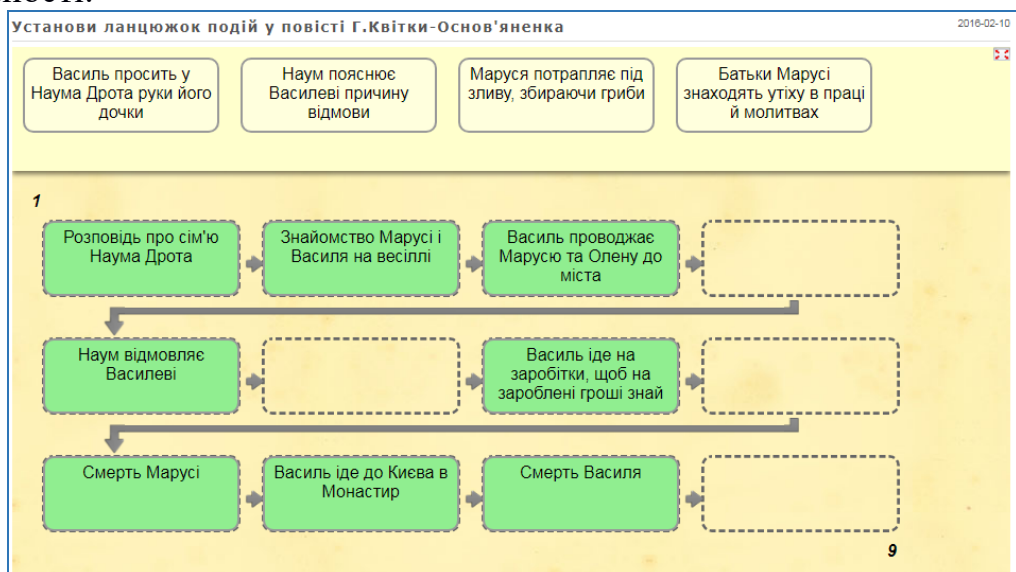
LearningApps – це сервіс Web 2.0 для створення інтерактивних вправ різних типів. Його модулі вчитель може використовувати безпосередньо як навчальні ресурси або для організації самостійної роботи учнів. Однією з функцій цього сервісу є можливість переглядати створені завдання інших користувачів як приклад для розроблення власної інтерактивної вправи. Ще однією особливістю сервісу є можливість створювати робочі групи, кожна з яких має персональний пароль доступу. Такі модулі, на думку вчених, можуть бути інтелектуально-

тренувальним фоном для формування знань та швидкої реакції учнів на змістові масиви даних [4, с. 117].

На підсумковому етапі уроку української літератури вчитель зазвичай ставить перед собою мету допомогти учням краще запам'ятати зміст твору, основні елементи сюжету та позасюжетні елементи (наприклад, портрет того чи іншого героя). Інтерактивні вправи дають змогу це зробити швидко, наочно, з великим ступенем самостійності й часто в ігровій формі. Так, наприклад, щоб правильно виконати завдання розмістити в правильній послідовності події в поемі Т.Шевченка «Гайдамаки» (тип вправи «Просте впорядкування»), учень повинен добре знати зміст двох сюжетних ліній, інакше він просто не впорається.

Таку ж функцію виконує вправа «Ланцюжок подій» (тип вправи «Розставити за порядком»). Учням необхідно знати елементи сюжету, пригадати, у якій послідовності відбуваються події, і розмістити у правильній послідовності.

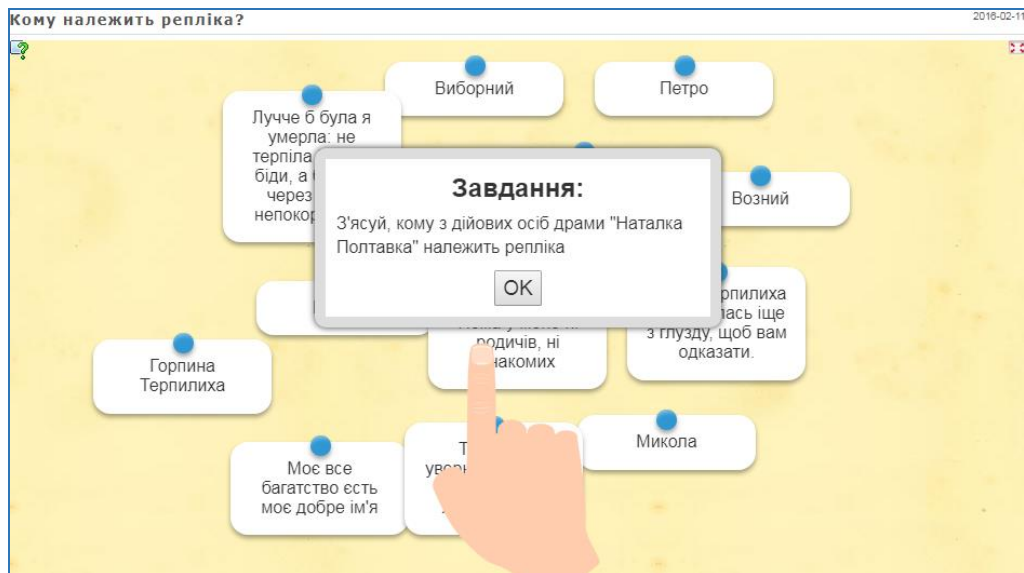

Для ефективного застосування інтерактивного навчання, зокрема, для того щоб охопити весь необхідний матеріал і глибоко його вивчити, закріпити чи повторити (а не просто гратися з учнями) учитель повинен старанно планувати свою роботу. Насамперед необхідно дати завдання учням: прочитати, продумати,

виконати самостійні завдання тощо, дібрати для уроку або заняття такі інтерактивні вправи, які б відповідали цілям уроку.

Не менш важливо під час самих інтерактивних вправ дати учням час подумати над завданням, щоб вони сприйняли його серйозно, а не механічно або “траючись” виконали його. Не варто також захоплюватись: на одному уроці можна використовувати одну (максимум – дві) інтерактивну вправу. Дуже важливим є також обговорення за підсумків інтерактивної вправи, потрібно також акцентувати увагу й на іншому матеріалі теми, не охопленому інтерактивною вправою.

Дуже ефективною, на наш погляд, є вправи типу «Добери пару». Тип цієї вправи дає можливість учителю перевірити і знання тексту, і засвоєння теоретико-літературних понять, особливості літературного процесу, а учням проаналізувати якість своїх знань, систематизувати засвоєне, оцінити себе. Наприклад, вправа «Кому належить репліка?» дає змогу з’ясувати, чи прочитали учні текст у повному обсязі, чи скорочену версію.

Підсумовуючи вивчене на одному чи кількох уроках, готуючи учнів до зовнішнього незалежного оцінювання, неодноразово стикаємося з проблемою, як систематизувати набуті учнями знання. Вправи цього типу полегшать реалізацію цієї мети. Наприклад, якщо запропонувати одинадцятикласникам встановити відповідність між назвою твору і родиною, про яку йдеться, то учні зможуть пригадати усі вивчені твори за порівняно короткий час.

Місце того чи іншого твору в літературному процесі допоможуть з’ясувати вправи типу «Добери пару» або «Просте впорядкування».

Відомо, що використання різноманітних інтелектуальних ігор та тестів на уроках літератури робить навчання цікавим, змістовним, спонукає учнів не лише до прочитання творів, а й до активної пізнавальної діяльності. Якість набутих знань можна перевірити не лише за допомогою різнорівневих тестів на паперових носіях чи шляхом усного опитування, а й у цікавій ігровій формі, попередньо уклавши кросворд, пазл, вікторину тощо. Не просто організувати вікторину під час уроку. Звісно, це вимагає затрат часу: необхідно добре обміркувати і підготувати різноманітні завдання. Однак сервіс LearningApps допоможе вчителю реалізувати задумане за порівняно незначний проміжок часу. Вікторина, розроблена за допомогою цього ресурсу, може мати одну й декілька правильних відповідей. Вчителю варто лише встановити зворотній зв'язок з учнем, аби він знав, чи його відповідь є правильною. Це може бути різного роду заохочення, похвала. Нижче подаємо фрагмент вікторини за змістом повісті І.Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я»

Розгадування кросворду також часто вимагає від учня не лише вміння оперативно відтворити інформацію, а й гнучкого мислення, навички аналізувати і узагальнювати вивчене. Розробити кросворди за допомогою ресурсу LearningApps зручно і просто.

В умовах інтерактивного навчання вправи, розроблені за допомогою сервісу LearningApps, формуванню в учнів таких інтелектуальних умінь, як аналіз, порівняння, виокремлення головного, а також критичне мислення та здатність приймати оптимальні рішення. Важливим також є фактор швидкості сприйняття учнями змісту запропонованих звань. Це досягається за рахунок високого рівня презентаційності.

Перевагами інтерактивного навчання з використанням цього сервісу є те, що процесом навчання охоплені всі учні класу. Вони вчаться працювати у команді, кожен має можливість висловлювати свою думку, за короткий час ми закріплюємо, узагальнюємо, систематизуємо чи повторюємо значний обсяг навчального матеріалу, формуємо (що не менш важливо) навички толерантного спілкування, учні навчаються обґрунтовувати свою думку та знаходити альтернативне вирішення проблеми.

Відтак, на підсумковому етапі уроку учням доцільно пропонувати інтерактивні вправи, розроблені за допомогою ресурсу LearningApps, адже це дає змогу перевірити якість засвоєного, узагальнити і систематизувати вивчене, розвивати вміння зіставляти та аналізувати засвоєне. Досвід показує, що, виконуючи вправи вищезгаданих типів, учні краще запам'ятовують матеріал, вміло його аналізують і застосовують, а ефективне навчання – це запорука успіху.

Список використаних джерел

1. Балик Н. Р. Використання соціальних сервісів WEB 2.0 в галузі вузівської та післявузівської педагогічної освіти з інформатики / Н. Р. Балик // Наукові записки Тернопільського нац. пед. у-ту ім. В. Гнатюка. Серія: Педагогіка. – Тернопіль: ТНПУ, 2008. – №7. – С.88-90.
2. Забарна А.П. Використання мережевих щоденників (блогів) у навчально-виховному процесі школи / А. П. Забарна // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. – К. : КДПУ, 2008. – №5 (17). – С.45-49.
3. Заріцька С. І., Пархоменко О. М. Використання веб-технологій в навчальному процесі / С. І. Заріцька // Комп'ютер у школі та сім'ї. – Харків: Основа, 2014. – №8. – С.39-43.
4. Сабліна М. А. Використання інтерактивного додатку Learningapps в навчальному процесі / М. А. Сабаліна // Теорія і практика використання інформаційних технологій в навчальному процесі. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. – К.: Добробуд-Т, 2017. – С.117-118.
5. Сервіси Web 2.0 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://rcde.gsv.ru/content/node/8>.
6. Шахіна І. Ю. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі / І. Ю. Шахіна // Інформаційно-комунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи: зб. наук. праць. – Львів: Богдан, 2012. – С. 139–142.